

ცერბონა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ცერბონა“ თბილისში დღის 100,000 მ. სამკლავიანო განცხადება პირველ გვერდზე 500,000 ჟუანასკენით 300,000 მ. განცხადება 10.000მ. ნოპარელის სტრუქტურა. კანტორა ღიაა დღის 8—2 ს. რედაქტორის ნავა შეიძლება 10—12 ს. რედაქტორის მისამართი—ტფილისის სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტისკუთხე № 199, ტელეფონი 10—34.

საფ. შპსი 5015 მან. პროფ. 5000 მან.

მედიკალური
№ 346
ბიზნეს-მედიკალი

ბარსკევი, ნოემბრის 17
1922 წ.

● რუსთაველის თეატრი ●

სახელმწიფო აკადემიური დრამა

შემათს 18 ნოემბერს

მიღწეა სვალა?

დადგმა ა. ფალავისი

გვიანს 19 ნოემბერს

აღლუმი

დასაწყისი სრულ 8 საათზე
4—2

კრ. 528

სახალგაოფრო საადამიური თეატრი

მ. კ. მ. რ. ა.

შემათს 17 ნოემბერს

დემონი

მინიონი

დასაწყისი სრულ 8 ს. მე 3 ზარის შემდეგ დარბაზში შესვლა აკრძალულია.
კასა ღიაა 11—2 სა-მდე და საღამოს 6-დან წარმოდგენის დამთავრებამდე.
კრ. 144.

პარასკევს, 17 ნოემბერს, საღამოს 6 საათზე

ქალაქის აღმასკომის შენობაში შესვლა ქალ. ტუილისის აღმასკომის არა ჩვეულებრივი კრება.

ვინაიდან დღის წესრიგში სდგას ფრიალ საყურადღებო და სასწრაფო საკითხები, ვისთვისაც ყველა ამხანაგებს აუცილებლად თავის დროზე გამოცხადდნენ კრებაზე.
151 1—1 აღმასკომის მდივნის მოადგილე: თიკნაძე.

ლოზანას პრეზიდიუმის შინა

ანგლისის პოლიტიკოსები დაეწინაურებნენ სავსებით მოთხოვნა ახლო აღმოსავლეთის კონფერენციის გადართვას. ასეთი მოთხოვნა დიდი პოლიტიკური მიზნები უდევს: სარჩელად ინგლისის შიგნით, დიდი ბრიტანეთი აზიის მფლობელია უმთავრესად და მისი ინტერესებისათვის გადამჭერი მნიშვნელობა აქვს ოსმალეთის საკითხის მოგვარებას. ეს უკანასკნელი საკითხი კი იმდენად გართულებულია და ისეთი ინტერესთა წინააღმდეგობა დაიბადო მისი ირგვლივ მოკავშირეთა შორის, რომ მიწის გრძელ მოსმით გადამწყვეტა შეუძლებელი შეიქმნა.

უმთავრესად ინგლისსა და საფრანგეთს შორის რეპარაციის, რუსეთისა და ახლო აღმოსავლეთის საკითხების გარშემო ხდებოდა შეუთანხმებლობა. ეს კითხვები იყო ის მთავარი ფაქტორები, რომელიც გადამწყვეტად როლს თამაშობდნენ ინგლის-საფრანგეთის ურთიერთობაში. ლოიდ ჯორჯმა ახლო აღმოსავლეთის საკითხის გამო ჩამოაგდო კლემენტო საფრანგეთში, დღეს პრეზიდიუმ იმავე საკითხის გამო ძალიან გამოუწახა თავი ჯორჯის ბატონობის ინგლისში.

დღეს არა მარტო ახლო-აღმოსავლეთის პარტიზმები შეიცვალა, არამედ იცვლება თავი ურთიერთობა მოკავშირეთა შორის. ბონარ ლოუ საფრანგეთის დიდ მემკვიდრეს ჩემოზს და დამთმობის გზას დაადგა მისი მიზნით მთელს რიგ საკითხებში. ამით უკვე დაიწყო ლ. ჯორჯის საფრანგო პოლიტიკის რევიზია.

ლოზანას კონფერენციას ინგლისის სურს შეთანხმებულად გამოვიდეს მოკავშირეთა ერთად ოსმალეთის წინააღმდეგ ისე, როგორც გერმან კონფერენციას მოკავშირეები ცდილობდნენ შეთანხმებულად გამოსულიყვნენ საბჭოთა რუსეთის მიმართ. დღეს ეს პოლიტიკა სრულად გამოვიდა ახლო აღმოსავლეთის საკითხში. ამისათვის ცდილობს ინგლისი წინასწარ თათბირის მოწყობას და მოკავშირეთა შორის გარკვეულ კონტაქტის დარღვევას. უკანასკნელი ცნობებით მდგომარეობა, რომ ლოიდ ჯორჯი, ინგლისის საგარეო საქმეთა მინისტრია, შესძლებს თანასწორი შეთანხმება მოახდინოს საფრანგეთს, ინგლისსა და იტალიას შორის და ამგვარად დაუპირისპიროს ისინი ანგლოს მთავრობას. ინგლისისათვის გადამწყვეტი მნიშვნე-

ბუტის სულთანსა და ანკარის მის, რომ არ გადარდეს ტახტიდან. ამით ინგლისი სურს სულთანი გამოიყენოს ანგლოს წინააღმდეგ და ლოზანას კონფერენციას დაუპირისპიროს იგი ქვეყნის მოთხოვნებთან.

მაგრამ პოლიტიკა ინგლისისა მარტო ამით არ გამოიყენება. მას სურს ლოზანას კონფერენციას გერმანიისგან მოკავშირეები დაუპირისპიროს (ხოლოდ ოსმალეთს და მთავარი კითხვების გადაწყვეტის დროს არ დაუშვას საბჭოთა რუსეთი და მისი მოკავშირე შევიწივს რუსულადიკები. ინგლისი ამ შემთხვევაში დიპლომატიური ხერხით გამოიყენებს: ის კონფერენციის საკითხებს არ დაეცემა, რადგან უფრო: ერთი, რომელიც პარტიაში შეიქმნა ოსმალეთს, მეორე კი რუსეთს, რომელიც დაინტერესებულია საბჭოთა რუსულადიკებით. პირველი საკითხის განხილვის დროს საბჭოთა რუსულადიკები არ იქნებიან დაშვებული, მხოლოდ რუსულადიკების განხილვაში მიიღება მონაწილეობა საბ. რუსეთი. ფაქტობრივად საბჭოთა რუსეთს სიმძიმე გადაეცადა იქნება პირველ რიგში და იქ გადაწყდება მთავარი კითხვები. ასე, რომ საბჭოთა რუსეთს უკვე მომზადებული წინაშე მოუხდება და იმ სფეროებში აგება თავისი შეთანხმების, რომელიც მიღებული და გადაწყვეტილი იქნება...

ამ პოლიტიკით, როგორც ვხედავთ, ინგლისი ცდილობს გადაწყვეტილ ფაქტის წინაშე დაეყენოს საბ. რუსეთი და მოსწყვიტოს იგი მთავარი კითხვების განხილვას.

საბჭოთა რუსეთის ინტერესებისათვის მეტად დიდი მნიშვნელობა აქვს. მართალია იგი მოითხოვს საბჭოთა რუსეთის სფეროებს, მაგრამ ეს თავისუფლება მას დიდი სფეროები ექნება. საფრანგეთის სოციალისტი ქ. ლოიდ ჯორჯი, რომელიც პარტიზმის საფრანგეთის მთავრობას სურს უკანაშტრი თავისუფლება საბჭოთა რუსეთს; რომ თავისუფლად გაგზავნოს

თავისი სამხედრო გემები და ნაღმონები რადესსა და მოსკოვს. ინგლისის მიერ პოლიტიკა საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ არის აგებული და ამის გადაწყვეტის ის ცდილობს დღეს საფრანგეთის საშუალებით.

ამ კითხვების განხილვის დროს მას სურს საბჭოთა რუსეთი დაიწყოს, მაგრამ ეს იქნება ოსმალეთთან უკვე გადაწყვეტილ და შეთანხმებულ პირობების ნიადაგზე. ასე, რომ ინგლისი ცდილობს ოსმალეთი და საბჭოთა რუსეთი დაიწყოს ფაქტობრივად ერთი-მეთრეს კონფერენციას და ცალკეაქმიქმნას მათთან დამოკიდებულება.

ახლო აღმოსავლეთის საკითხი დღეს მომწიფებულია, ბოლოს და ბოლოს მან გამოავლინა უნდა ნახოს ამა თუ იმ ფორმით, უნდა აღდგეს ნორმალური მდგომარეობა და საშუალება მიეცეს ოსმალეთის ხალხს თავისუფლად მოწყვას თავისი ცხოვრება. სერვის ხელშეკრულება და იქ მოწყობილი პირობები ნიშნულები შეიქმნა ოსმალეთის ხალხისათვის და ისიც იპარადი ხელში დაუპირისპირდა მას. ოსმალეთის ხალხის ძლიერება ნებისყოფა და ერთგულება შეგნებამ ეს ხელშეკრულება მიუღებელი გახდა და ანტანტის იძულებული ხდება დაეფიქროს გზას დადგეს და ახალი პარტიზმები შეიქმნას. ლოზანას კონფერენციამ უნდა გამოიყენოს ეს ახალი პარტიზმები ოსმალეთსა და ევროპის ურთიერთობის საკითხში, მაგრამ ამ კონფერენციის მოწყვეტის წინააღმდეგ ანტანტის მიერ ცდა იქით-ქმნა არის მიმართული, რომ ხელსაყრელი გარემოება შექმნას თავისთვის ფაქტობრივად და აიძულოს ოსმალეთი დიდ დამოკიდებულებას წავიდეს ამ მიზნებისათვის მომზადების ინგლისის დიპლომატიკა როგორც ევროპის კონტინენტზე მოკავშირეთა შორის, ისე კონტინენტში პოლში საბჭოთა რუსეთის გამოგზავნა და სულთანის მხარის დაქვეითება.

Sanus.

შურნალ-გაზეთებიდან

ფაშისტებმა დაწვეს ახ. ბომბაჰის ბანა ახ. კომპარტი, რომელიც კომპარტიზმს ყრბობაზე ჩამოყალიბდა, მიიღო დიქტო, რომ ფაშისტებმა რომის გზაზე დაიბრუნეს და დასწვეს სახლი, რომელიც უკანაშტრი და მისი ოჯახი. ახ. ბომბაჰის ოჯახის ბედი გამოუჩვენებელია.

ზოც. დემოკრატები ორჯერ თამაშს ეწვევიან. ავსტრიის მთავრობამ წინააღმდეგა მისცა სოციალ-დემოკრატების ლიდერებს, განხილვით ერთად ნაციონალურ საბჭოში შესაბამისი პროექტი ავსტრიის სამეურნეო აღდგენისა. ამ პროექტის განხილვის შემდეგ სოციალ-დემოკრატებმა განცხადეს, რომ მთავრობის მიერ დასახული ზომები მათში ექვს დარღვევას მთელი ქვეყნის ხელშეკრულების მიღებაში. ისინი არ არიან დაკმაყოფილებულნი, რომ ეს ზომები მიუყვანს საკუთარ დემოკრატიულ ეკონომიკურ შედეგებამდე. 5 ნოემბრისათვის მოწყვლულ სოციალ-დემოკრატულ ყრბობაში უნდა მიიღოს პარტიის შემდეგი ფაქტობრივი ნიშნები: სოციალ-დემოკრატების საშუალებით აქვს წინააღმდეგობა გაუწიონ ქვეყნის ხელშეკრულების რეაბილიტაციის პარტიზმ-ტარული გზით. მიუხედავად ამისა, ისინი ამით აღმად ბერიანათ ვერ ისარგებლებენ და მხოლოდ წარუდგენენ მთავრობას მოახლოვნილებას სამეურნეო აღდგენისათვის უფრო გადამჭერი სახით.

ენგელის ხელშეკრულება, როგორც ვიცით, ავსტრიის ანტანტის კოლონიად გადაქცევის უქადის.

ინგლის-საფრანგეთის კავშირი. ბონარ ლოუ სიტყვებში გლახოში მეტად გართულებულია მოახდინოს საფრანგეთში და პრესაც სიმამლითი შეგნება. პატი პარიზინგ-ი ცხადებს, რომ ეს სიტყვა იძლევა გარკვეულ იმედებს ანტანტის შეუკუდგომისათვის, რადგან ბონარ ლოუ გადაჭრით სცნობს ავსტრიის ბოლოს გლისის მიერ საფრანგეთის მხარის დაქვეითება რეპარაციის საკითხში.

კომინტერნის პრეზიდიუმი

მეორე გზა მუშათა მასების მისამართად არის ერთიან ფრონტი. ერთიანი ფრონტი კომპარტიის დამოუკიდებელ აგენტის შესაძლებლობის გაჩეხე უდრის თვითმკლავლობას.

ჩვენი პარტია დამოუკიდებელია, მას ეკუთვნის მომავალი. ჩვენ არ შეუიარაღებოთ იმას, რომ მას მოეპყრან ისე, როგორც საწყალ ნათესავებს. ბუხარინი ძლიერ მაქსიკი იყო თავის სიტყვაში საფრანგეთის კომპარტიის მიმართ. საფრანგეთის ამხანაგებმა, დაუშვეს შეცდომები, მათ სურთ მათი გამოსწორება. საფრანგეთის დღევანდელი განცხადება—ერთიანი ფრონტი შესაძლებელია გერმანიაში, სადაც ძლიერია ესდგების პარტია—არ არის სწორი. იქ, სადაც ფართო მასები არ არიან შეკავშირებული, იქ გაცდლებით უფრო ადვილია ფართო პროლეტარული მოძრაობის გადრეგება.

ბოლშევიკი არ არის მართალი. საქმე იმაში კი არ არის, რომ პროლეტარიატის უმრავლესობა ჩვენს პარტიაში იყოს, არამედ საქმე იმაშია, რომ მოვიპოვოთ გავლენა პროლეტარიატის უმრავლესობაზე, სამხრეთ-უელსის მცირედმა კომუნისტურმა პარტიამ პარტიამ პროფინტერნში გაიყვანა 200,000 მუშა. ისპანიის პარტიამ დიდ გამარჯვებას მიიღწია ერთიანი ფრონტის ტაქტიკის გზით. ეს ტაქტიკა გამარჯვების ბოლონეთშია, სადაც თვით პრეზიდიუმი იძულებულია წამოაყენოს მუშურ-გლეხური მთავრობის ლოზუნგი. ნორვეგიის, ეგრეწოდებული, აკადემიური ჯგუფი უნდა დამკვიდრდეს და შეუერთდეს კომპარტიას.

კომინტერნი ბრძოლას აწარმოებს ოპორტუნიზმის წინააღმდეგ. მოემართება მსოფლიო რეაქციის მიმე ხანა, მაგრამ დადგა დრო, როცა კომინტერნი გადაიყვანს მუშათა კლასს შეტაკებაზე.

ახ. ზინოვიევის სიტყვას ეგებებიან ხანგრძლივი და მკუხარე ტაშით. კონგრესი ერთხმად დებულობს რეზოლიუციას, რომელშიც სრულ ნდობას უცხადებენ აღმასკომის მოქმედებას. რეზოლიუციაში აღმასკომის დღევანდელი ალიარებულია სავალდებულოდ ყველა კომუნისტურ პარტიებისათვის. რეზოლიუცია მოითხოვს ოცდა ერთ პუნქტის სისწორით ცხოვრებაში გატარებას.

მაიკოვა 16 ნოემბერი. კომინტერნის კონგრესის 13 ნოემბრის სდღამზე წარმოთქმულ სიტყვაში ახ. ლენინი შეიქმნა ახლო აღმოსავლეთის პოლიტიკის შედეგებს. ლენინმა თავის სიტყვაში სავალდებულოდ სთქვა: „1918 წელს სახელმწიფო კაპიტალიზმის დიდი ნაბიჯი იყო საბჭოთა რესპუბლიკის მაშინდელ მდგომარეობის წინააღმდეგ. რუსეთში მაშინ არსებობდა ერთდროულად ხუთი სამეურნეო ფორმა: მიწისმფლობელების პატრიარქალური ფორმა, მწიფი, მწიფი, სოციალისტური ფორმა, კერძო სამეურნეო კაპიტალიზმი, სახელმწიფოებრივი კაპიტალიზმი და სოციალისტური ბურჟუაზიული ქვეყანაში საუკეთესო გზა სოციალისტური სახელმწიფოებრივი კაპიტალიზმის მიღწევის გზა. რუსეთში მაშინ არსებობდა ერთდროულად ხუთი სამეურნეო ფორმა: მიწისმფლობელების პატრიარქალური ფორმა, მწიფი, მწიფი, სოციალისტური ფორმა, კერძო სამეურნეო კაპიტალიზმი, სახელმწიფოებრივი კაპიტალიზმი და სოციალისტური ბურჟუაზიული ქვეყანაში საუკეთესო გზა სოციალისტური სახელმწიფოებრივი კაპიტალიზმის მიღწევის გზა. რუსეთში მაშინ არსებობდა ერთდროულად ხუთი სამეურნეო ფორმა: მიწისმფლობელების პატრიარქალური ფორმა, მწიფი, მწიფი, სოციალისტური ფორმა, კერძო სამეურნეო კაპიტალიზმი, სახელმწიფოებრივი კაპიტალიზმი და სოციალისტური ბურჟუაზიული ქვეყანაში საუკეთესო გზა სოციალისტური სახელმწიფოებრივი კაპიტალიზმის მიღწევის გზა.“

1921 წელს ჩვენ ძლიერ-მოხილად დავამთავრეთ სამოქალაქო ომი, მაგრამ მოგვიდოდა მძიმე წინააღმდეგ პოლიტიკური კრიზისის წინაშე. აღეზობა იყო ჩვენ წინააღმდეგ, მუშათა მასილ შორის სუფთა უკანააღმდეგობა, სოციალისტური უმრავლესობა.

გადასვლა შეუძლებელი გამოდგება. ჩვენი
ბაზა ვერ იყო საკმარისი გამაგრებული.
ამის გამო ჩვენ 1921 წლის მარტში და-
ვადებით ახალი ეკონომიკური პოლიტიკის
გზას. ამ უკანასკნელის წარმადობის შე-
დეგებმა დაგვანახეს, რომ ჩვენ მწვე-
ნიერად დავიკრიეთ გამოცდა.
ფინანსური სფეროში ჩვენ არ უნდა
გვანებდეს ფულის ტრიალის ასტრო-
ნომიული ციფრები: ეკონომიკად ეს
უზენაესი, ძირითადი საკითხი ეს
მანეთის სტაბილიზაციაა. თუ ეს უკანა-
სკნელი ჩვენ შევძელით, მაშინ ჩვენი მე-
ურნეობა დადგება მტკიცე საფუძველ-
ზე.
1921 წელს მანეთის სტაბილიზა-
ციის პერიოდში გაგრძელდა სამი თვის,
მიმდინარე ამა წელს კი ხუთ თვეს. ეს
შედეგები წინსვლაა.
ჩვენ შევძელით საკმარისი მოგვარება.
თუ არ ჩავიდინთ დიდ შეცდომებს უნ-
და მივიღოთ მხედველობაში, რომ ჩვენ
მუდამ ომიანობის მდგომარეობაში ვი-
მყოფებით, რომელიც არსებითად
ვლადიკოსტოკის აღმართ ღამთაგრე-
ხვან მთაგორიდან დადგინდა. ჩვენი სა-
კუთარი ძალებით, მიუხედავად ლიკლია
განათლებულ სახელმწიფოებთან შედე-
გებით ჩვენი ჩამორჩენილობისა. ჩვენ
შეგვიძლია ვივსოთ კმაყოფილება.
გლეხობა კმაყოფილი ახალი ეკონო-
მიკური პოლიტიკით. დიდ სამშრომელს

წარმოადგენს სიმშვილეს: მტრები გვე-
უზენაესდნენ, რომ სიმშვილესა და სო-
ციალისტური ეკონომიკის შედეგი, მა-
გრამ ნაშედეგად კი ის იყო სამოქალა-
კო ომის და ინტერვენციის შედეგი.
ჩვენ დავსძლიეთ სიმშვილეს, ამ წელი-
წადში გლეხობამ თავის ნებით
მოგვცა ასი მილიონი ფულის სასურ-
ველად. გლეხობის ამბოხების
და უკმაყოფილების ნიშანიც კი
არაა სინამდვილე. გლეხობა გადამ-
წყვეტ ფაქტორად. დიდი არსებობს შე-
საძლებლობა გლეხობის საბჭოთა ხალხის
უფლებების საწინააღმდეგოდ სერიოზული
ამოქმედებისა.
შემდეგ ლენინი ეხება მრეწველობის
მდგომარეობას და აღნიშნავს, რომ მსუ-
ბუქ მრეწველობას ემჩნევა საერთო გა-
მოცოცხლება; რამაც გამოიწვია მჭიდრო-
გრადის და მოსკოვის მუშების ნივთიე-
რი მდგომარეობის გაუმჯობესება. უფრო
კუთხე მძიმე მრეწველობის მდგომარეო-
ბა, სესხების მიღება ჩვენ ვერ მოვახერ-
ხეთ, კონკრეტული ჯერჯერობით მარტო
ქალაქებში რჩება, ჩვენ თითქმის გვიწევს
მიმჭირებლობა, რომ გადავარჩინოთ და
აღვადგინოთ მძიმე მრეწველობა, ურამ-
ლისოდაც შეუძლებელია მრეწველობის
განვითარება. საკმარისი არაა კარგი
მოსავალი მივიღოთ და ავალაგოთ
მსუბუქი მრეწველობა.

ჩვენს გამოცდებში შეწყვეტილი იქნა
სახლის უქონლობის გამო. მაშინდელი
გამაგრებული ადგილები დაუზიანებელი
და ჩვენ ეხლანდელ წყალდიდობის დროს,
ხოლო იმ ადგილებში, სადაც განზრ-
ხული იყო სათანადო ნაპირების გამა-
გრება, უსასაფრის გამო დამოუკიდებელ
გერ იქნა მუშაობა, წყალმა წაიღო რა-
მოდენიმე სახლი. სახალხო მეურნეობის
საბჭომ მიიღო მხედველობაში, რომ დ-
ნიშნული ნაპირების ამ მდგომარეობაში
დატოვება საშიშროება არა მარტო მათ
სახლისათვის, არამედ ქ. სონისა და მის
რაიონისათვის, შეამდგომლობა აღიარა
სახალხო კომისარიატს საბჭოს წინაშე,
რათა სასწრაფოდ გაცემულ იქნეს შე-
მაღლიწველი სამუშაოთა დასამთავრებ-
ლად 200 მილიონი მანეთი.
— გადასახადებზე განთავსებულე-
ბა. ცხენების მოშენების სახელმწიფო
სამმართველომ შეამდგომლობა დიდი
სახალხო კომისარიატს საბჭოს წინაშე
ცხენების ღირსის გადასახადებისაგან
განთავსებული მუშებისთვის, როგორც
განთავსებული მუშებისთვის, აგრეთვე ყველა
სხვა სახელმწიფო გადასახადისაგან, რომ-
გორიცაა სამოქმედო ანარიცხი, მუშა
და სხვ.
— ახალციხის მაზრაში ხიდების
გაყვანილობა. ახალციხის მაზრის აღმას-
კომისარს სახალხო კომისარიატს საბჭოს წარ-
მადგენელმა ბარჯთ აღრიცხვა სოფ. ტა-
ლიოშისა და მუხთან ხიდების გაყვან-
ებისათვის, რისთვისაც შეამდგომლობს
დახარჯების აღმოჩენის შესახებ.
— გზების შეკეთებისათვის. ვინაი-
დან უკანასკნელი წყალდიდობის გამო
ძლიერ დაზიანდა გზაპუნქტის გზები
და ხიდები, სახალხო მეურნეობის ღირ-
სის საბჭო შეამდგომლობს სახალხო კო-
მისარიატს საბჭოს წინაშე გაყვანილ იქნეს
6,600,000 000 მან., რათა მას შესაძლებ-
ლობა მიეცეს მიიღოს სასწრაფო ზომე-
ბი აღნიშნული გზებისა და ხიდების შე-
კეთებისათვის. სახალხო მეურნეობის
უმაღლესი საბჭო შეამდგომლობს ზემო-
აღნიშნულ თანხიდან გაცემული იქნეს
გზების მშენებელი კომიტეტის განკარ-
გულობაში 1 ნახ. მილიონი მან. ი ვთ
სამუშაოთა დასაწყებად, რომელნიც არ
იომენენ დავიანებას.
— კომისიის მოწვევა. სახალხო კო-
მისარიატს საბჭოს თავმჯდომარის მოად-
გილის განკარგულების თანხმად მოწ-
ვედილი იქნა სახელმწიფო დაწესებუ-
ლებათა სფეროების დამთავლიერებელი
კომისია საქართველოს კომუნისტური
პარტიის ცენტრის კომიტეტისა, პრა-
ფსიონალური კავშირის საბჭო, მოშა-
თა და გლეხთა ინსპექციისა, ქალაქ
ცენტრისა, დამსკომისა და კავსიის
კალაქი ამის წარმომადგენელთაგან.
აღნიშნულ კომისიის მიზანს შეადგენს
ბინების შემუდრეობა და მათ სახელ-
მწიფო დაწესებულებათათვის განვი-
ცდება. ამ კომისიის დადგენილებანი შეი-
ძლება განსაზღვრული იქნეს ხალხთა
სახალხო კომისარიატს საბჭოში.
— პარტიის დადგენილებათა. საქარ-
თველოს სახალხო ბანკმა შემოატანა
სახალხო კომისარიატს საბჭოში პარტიის
— დადგენილებათა გ და გადაცემული
საქართველო ოპერაციებისათვის ბანკის შე-
სხედულებისამებრ გადასახადის შემდე-
ბის შესახებ.
— მოსახლეობის მომავალი აღწერის
გატარებისათვის. ქალაქის მოსახლეო-
ბის მომავალი აღწერის წარმადგენით
ჩატარების მიზნით საქართველოს ცენ-
ტრალური სტატისტიკურმა სამმართვე-
ლომ შეამდგომლობა აღიარა სახალხო
კომისარიატს საბჭოს წინაშე, რათა სა-
ხალხო კომისარიატის მიერ მოსახლეო-
ბის აღწერის დღეებში განთავსებული
ბულ იქნეს სამსახურიდან ყველა ის თა-
ნამშრომელი, რომელიც ადგილობრივ
აღმწერელ ბიუროებთან ნებაყოფლობით
შეთანხმებით გამოყენებულ იქნებიან
აღმწერისათვის, გარდა იმ თანამშრო-
მელთა, რომლებსაც სამსახურიდან გან-
თავსებული მათზე დავალებული შე-
შაობის ხასიათის გამო, შეუძლებელია.
სტატისტიკური სამმართველო სახალხო
სახალხო კომისარიატს საბჭოს აგრეთვე
შეუძლება მისცეს ადგილობრივ ბიუ-
როებს, უკეთეს იქნის ვერ შესძლებენ
საქართველოს თანამშრომელთა შეკრებას, გა-
მოიყვიონ სამუშაოდ შრომის სკოლების
მსწავლეებანი და მოსწავლენი ტრენი-
რების უფროს კლასებისა და უმაღლეს-
ი სკოლების. აღნიშნულნი მოსწავლეები
და მსწავლეებანი განთავსდებიან უ-
ნდა იქნენ მეცადინეობისაგან აღწერის
დღეებში.
— ზემო აგვების სადგურისათვის.
ზემო-აგვების გლეხობისათვის სადგურის
მომშენებელი კომისიამ შეამდგომლობა დიდი
სახალხო კომისარიატს საბჭოს წინაშე,
რათა მიეცეს მათ უსასყიდლოდ სადგუ-
რისათვის საჭირო მიწალები საუკუნო
სახალხო კომისარიატისაგან.
— ხიდების გადგენისათვის. შეხატე
საქართველოს ფინანსთა სახალხო კო-

მისარიატმა შეიმუშავა და წარმოადგო
ნა სახალხო კომისარიატს საბჭოს დასა-
მტკიცებლად პროექტი—წესდებისა სა-
დგრო გადასახადის შესახებ, რომელი-
თაც წესდება ორგანიზაციის სადგრო გა-
დასახადი: უბრალო, რომელიც გადახდი-
ლად იქნება განსაკუთრებული როლი
ნომით გადახდებულ, აქტივებსა და ლო-
კუენტებზე მათი ღირებულებიდან და
პროპორციულად, რომელიც გამოი-
ანგარიშდება პროპორციულად აქ-
ტივების ან ლოკუენტების თანხები-
დან.
— განათლების მუშაობა სახლში.
(კალაქის ქ. № 3) ამხ. გვერდის მო-
სხენება ახლანდელი ინტერესები ბოგე-
ნიტური თვალსაზრისით გამოიკრთება
შემათ 18 ნომერების, სადაც 6 სა-
თზე.
— ორშაბათს 20 ნომერების საღამოს
6 საათზე მანუბრა კამათის გაგრძელება
ამხ. შედგინების მოსხენების შესახებ.
— 20 ნომერების განათლების სახ-
ლომ ახსენა წიგნი-საქვე სამკითხე-
ლო.
— შემოწმებულია. ამხ. კამათის სახ-
ლობის სახლის ფონის გასძლიერებ-
ლად შედგინა ქალაქის აღმასკომის სა-
დგროში შემოწმებულია: სახ. სამხედ-
რო და სახლგო კომისარიატის შემათ
თანამშრომლებისაგან 4,377.000 მან.
საღამოსათა მთავ. კომისიების
— დეპუტატების განათლების
ამხ. ლუწარბას. საქართველოს სახ-
ლომ განთავსების კომისარიატმა მიმარ-
თა ამხ. ლუწარბას დეპუტატთა, რათა
მან გამოეხატოს საქართველოში კომუ-
ნიტური იმპლიმენტაციისათვის მთელი
რეგი კონკრეტების დასადგმელად. ბარ-
ჯები სამგზავრო თანხა გაიღოს რუს-
თის განათლ. კომისარიატმა, რაც ჩა-
მოგვლითანაგვ აგნ-ზღ-უკრებით რუ-
თის განათლების კომისარიატს საქარ-
თველო სახელმწიფო ბანკის საშუალო-
ბით.
— სახელმწიფო ობსერვატორია. საქარ-
თველოს სამეცნიერო დაწესებულებათა
მართვლობაში აღნიშნა გამოცხადდა სა-
ქართველოს ობსერვატორიის სამეც-
ნიერო-იზმალური და სამეცნიერო-თვალ-
საზრისის მართი. სახელმწიფო უნივერსი-
ტეტ დან დანიშნულნი არიან კომისიის
პროფ. მელიქიშვილი და დიდუბელიძე.
— მთაწმინდაზე ტყის გაშენება.
სამეცნიერო დაწესებულებათა მთავარ-
მართვლობაში ტყისაღმოს. აღმასკომის
წინაშე დიდი შეამდგომლობა, რათა
მთა მთაწმინდაში ტყისაღმოს დაწყდეს
ტყის გასაშენებლად მოწყვეტ იქნეს სა-
მეცნიერო დაწესებულების თე ვარ მარ-
თველობის წარმადგენლები. მხარედ
გამართა დრო. ხელების სისტორიის
საგნობრაფო მასალებს, რაც დიდ
საქართველოს შედგენს ჩვენ მუშაობებსა
და სამეცნიერო აქტივებისათვის.
— თანავ მხრივ მთავარ მართვლობაში
შეხვეს სახელგონთა აკადემიის რეგისტრ-
რების განხილვა, ფერდის, მელიქიშვი-
გოვს, ს. გორგაძეს, შ. მ. რანაშვილს
და ს. როდნაშვილს.
— საქართველოს სამეცნიერო დაწეს-
ებულებათა მთავარ მართვლობაში მიმარ-
თა ყველა განთავსების განყოფილება,
რომ მართვლობის მისახადებად გამო-
გზავნოს წესდებით ყოველ კერძო და
სახელმწიფო გამოცემის ორ-ორი ცალი
თანხმად საქართველოს რეგუმის დე-
პრეტისა № 93.
— მუშათა კვებასა და სახალხო
სახლის გადასახადებისაგან განათა-
ხებულება. ყველა მუშათა კლუბები და
სახალხო სახლის დასაკომის პრეზიდიუ-
მის დადგენილებით განთავსებული
საქართველო გადასახადისაგან.
— საქართველო სტატისტიკური აღწერის
დაწყება. სტატისტიკური აღწერის დაწყ-
ება მთელს რუსეთში იქნა დაწყ-
ებული 30 ნომერების, მაგრამ ვინა-
იდან მხარე, თანხმის საუბლიდ მოუ-
დადგენილი არიან ამ აღმწერისათვის,
ხოლო ცენტრის კი ვარ იომენეს აღ-
წერის მეტ გადადების, ამიტომ აღმას-
კომის პრეზიდიუმა დადგინა მდგომელი
იქნება ქალაქ ტფილისისათვის აღწერის
დადგ 30 ნომერები, საქალაქო სადგ-
რო ბიუროს გადადება ამ დრომდე და-
ამთავროს ყოველივე სამსახრის.

სხდომა. ყველა წევრების დასწრება
სავალდებულოა. 1926 წლის
ნოემბრის 15-ის
სხდომა.
კვირის, ნოემბრის 20-ს, ს.პ. ვე.
სოც. ფედ. პარტიის ცენტრალური ბიუ-
როში შედგება მომავალი მოსხენება.
მოსხენების წესდებისაგან ამხ. განმარ-
ტებით შემდეგ თემებზე: სოციალური
უფრობისა. დასწრება შეუძლია სახ-
განათა ორგანიზაციის წევრებს და
თანამშრომლებს. დასაწყისი დილის 10
საათზე.
წარს გამგეობა.
სეიფოლა
იოსელიანი
გაქვლი საუკუნის ოთხმოცეამ წელში
ლადო აღნიშნულია მოიარა (პარსეთი.
მისი უმთავრესი გულშემაღელი იყო
ნა ფერეიდონი ცალკე თემზე მცხო-
ვრები ქართველობა, რომელიც სამაი
წლის წინ მდგომარეობისათვის გადუ-
ტყროს უცხოეთს. აქედან იწყება სუ-
ღარო კვშირი პარსელი ქართველ-
ების დედა საქართველოსთან. რევოლუ-
ციის წინ დანაც კი დამწყვეს იქაურმა
ქართველებმა საქართველოსკენ და მათ
შთან ყველაზე უფრო შესანიშნავი
იყო ყოველმესა ორგანიზაციის, რომე-
ლიც როგორც ფიდი, დიდუბა თავ-
რისა. აქ უფროს დროს მგუის მთე
რობა თვალყურს ადევნებდა. როგორც
იქნა თავი დასაწი მის ბრძოლებს, მი-
გრამ ზოლოს რევოლუციის მტელად და-
გდა. პარსულად განათლებული ყოფი-
მედი მცოდნე იყო საფრანგეთის რევო-
ლუციისა, მაგრამ ჩვენთვის უფრო სა-
ინტერესო იყო, როგორც ინტელგენ-
ტი ქართველი მესამე მხრიდან მო-
ღიწეული ქართველი სწავლას და დედა
საქართველოსთან დაახლოვებას. დი-
არეს კიდევ იქაურმა ქართველებმა შე-
მდგომლობა უკნე საქართველოში და-
ბრუნებისა, მაგრამ მგუის მოგვრება
ამ შეწყვეტა, რადგანაც აღნიშნულ ქა-
რთველობის გაძლიერება სპარსელ ქა-
რთველთა გადმოსახლებით და ხელსაც
შეუშლიდა საქართველოში რუსის გლეხ-
თა გადმოსახლების განზრახვას. ორგა-
ნული ქართველთა თემიც სწავლიდა უკა-
რთ იყო, მაგრამ კარგად ღიპარყოლ-
თა ქართულს. ცენტრში ორი ლეკია
გამართა. საგნად ჰქონდა ფერეიდონ
ქართველი ქართველები. დამსწრე
საზოგადოება დეტალურად გაიკოა რო-
გორც ცხოვრების დრო და გვარგვრით,
ინე მწვენიერი ქართული ენითა, რო-
მელსაც ახსოვდებოდა ადგილობრივი
კოლორიტი, ჩვენთვის არხიზმად ქუ-
ლი. მათი უმთავრესი სათხოვარი იყო
ქართველობის გაგზავნა მათთვის მს-
წავლელად, ხელის ნი და მკურნალი,
სამუშაოლად სათხოვარი აქსპერტები
დაჩი. მხოლოდ წერეთლის საზოგ-
ადოებმა გაუზანა ქართველი წერის
ჩვეულები და წიგნები (დედაგან) ისე
გამართლათ იქაურ მსწავლელებს
სასწავლო ნივთების მიღება, რომ არა
თუ ბავშვ ითვის სწავლებიანთ ქარ-
თული წერა, რომედ თვითონაც შეწყ-
დათ და საბუთად ნაწერის რეგულბი
გამოგზავნის ცენტრის.

ახლო აღმოსავლეთი

მოკავშირეები და ახლო-აღმოსავ-
ლეთის საკითხი
კრიკლონი. 15 ნოემბერი. ლო-
ზანაში მისვლამდე ლორდ-კერზონი
ინახულებს პარიზში პუანკარეს და
მუსოლინს, თუ გადაწყვეტილი იქ-
ნება პრემიერების წინასწარ თა-
ბირის მოწყობა. ლონდონში დამე-
ჯითებით აღიარებენ, რომ მოკავ-
შირეების მოქმედების გაერთიანება
უზრუნველყოფილია. წინანდელ შე-
თანხმებების დროს ამ გაერთიანებას
არ მიუღია გარკვეული ფორმა და
ამიტომ სხვა და სხვა გვარად იქნა
გაგზავნილი, მაგრამ ეხლანდელი
მდგომარეობა ფრიად სერიოზულია
და არ იქნება განმეორებული შეც-
დომები. მოკავშირეების სოლიდა-
რობა უნდა დამტკიცებული იქნეს
სიტყვითაც და საქმითაც. მხოლოდ
ასეთ პირობებში შესაძლებელია და-
მაკმაყოფილებლად და გადაჭრით
მოწყობილება ახლო-აღმოსავლეთის
საკითხის. ლორდ-კერზონი დარწმუ-
ნებულია, რომ ინგლისის პოლიტი-
კის საფუძველს შეადგენს სოლიდა-
რობა მოკავშირეებთან და ასეთსავე
შეხედულებებს იზიარებენ ინგლისის
ყველა პოლიტიკური წრეები. ამ
შეხედულებებს უფრო მეტად ვინე
ოღმსე, იწონებენ პარიზში, ხოლო
მუსოლინმა და იტალიის ახალმა
მთავრობამ გამოსატყვეს სურვილი
რომ მზად არიან მიიღონ მონაწი-
ლეობა ამ გვარ პოლიტიკაში.
სტამბოლში
კრიკლონი. 15 ნოემბერი. და-

მოკიდებულია მოკავშირეების
წარმომადგენლობისა და რეგულა-
რის შორის კვლავ რთულია.
კერზონის მემორანდუმი
კრიკლონი. 15 ნოემ. ლორდ
კერზონმა გაგზავნა პარიზში მნიშე-
ნელაზანი მემორანდუმი, რომელი-
აც მოყვანილია ინგლისის. მთავრო-
ბის შეხედულებანი შეთანხმებისა-
თვის, რომელიც უნდა მიღწეულ
იქნეს მოკავშირეთა შორის მანამდე,
სანამ ისინი ოსმალთებს შეხედებიან
ლოზანოში. ნოტაში, აგრეთვე არის
შეკითხვა საფრანგეთის მთავრობის
თვალსაზრისის შესახებ და ნათქვამ-
ია, რომ თუ იტალია თანახმაა
მაშინ ლორდ კერზონი მივა პარიზ-
ში და პუანკარესთან ერთად გაე-
გზავრება ლოზანაში.
კოფილ მინისტრებს და გენერ-
ლების პროცესი.
ლონდონი. 15 ნოემ. საბერძნე-
თის ყოფილ მინისტრების და გე-
ნერლების პროცესზე ათინაში ბარო-
დებულების დამკვეთებმა შეიტანეს
განცხადება, რომ ბაროდებულები
უნდა გაასამართლოს სპეციალურმა
სასამართლომ, რომელსაც დანიშნავს
პარლამენტი და არ შეიძლება მათი
გამართლება რევოლუციონური ტრი-
ბუნალის მიერ, რომლის არსებობა
არ არის აღიარებული კონსტიტუ-
ციაში. ტრიბუნალმა უარყო დამ-
კვეთების განცხადება და აღნიშნა,
რომ რევოლუციამ მისცა მის უფ-
ლება, რომელიც უძლიერესია ყვე-
ლა დაწერილ კანონებზე.

ჩვენს გამოცდებში შეწყვეტილი იქნა
სახლის უქონლობის გამო. მაშინდელი
გამაგრებული ადგილები დაუზიანებელი
და ჩვენ ეხლანდელ წყალდიდობის დროს,
ხოლო იმ ადგილებში, სადაც განზრ-
ხული იყო სათანადო ნაპირების გამა-
გრება, უსასაფრის გამო დამოუკიდებელ
გერ იქნა მუშაობა, წყალმა წაიღო რა-
მოდენიმე სახლი. სახალხო მეურნეობის
საბჭომ მიიღო მხედველობაში, რომ დ-
ნიშნული ნაპირების ამ მდგომარეობაში
დატოვება საშიშროება არა მარტო მათ
სახლისათვის, არამედ ქ. სონისა და მის
რაიონისათვის, შეამდგომლობა აღიარა
სახალხო კომისარიატს საბჭოს წინაშე,
რათა სასწრაფოდ გაცემულ იქნეს შე-
მაღლიწველი სამუშაოთა დასამთავრებ-
ლად 200 მილიონი მანეთი.
— გადასახადებზე განთავსებულე-
ბა. ცხენების მოშენების სახელმწიფო
სამმართველომ შეამდგომლობა დიდი
სახალხო კომისარიატს საბჭოს წინაშე
ცხენების ღირსის გადასახადებისაგან
განთავსებული მუშებისთვის, როგორც
განთავსებული მუშებისთვის, აგრეთვე ყველა
სხვა სახელმწიფო გადასახადისაგან, რომ-
გორიცაა სამოქმედო ანარიცხი, მუშა
და სხვ.
— ახალციხის მაზრაში ხიდების
გაყვანილობა. ახალციხის მაზრის აღმას-
კომისარს სახალხო კომისარიატს საბჭოს წარ-
მადგენელმა ბარჯთ აღრიცხვა სოფ. ტა-
ლიოშისა და მუხთან ხიდების გაყვან-
ებისათვის, რისთვისაც შეამდგომლობს
დახარჯების აღმოჩენის შესახებ.
— გზების შეკეთებისათვის. ვინაი-
დან უკანასკნელი წყალდიდობის გამო
ძლიერ დაზიანდა გზაპუნქტის გზები
და ხიდები, სახალხო მეურნეობის ღირ-
სის საბჭო შეამდგომლობს სახალხო კო-
მისარიატს საბჭოს წინაშე გაყვანილ იქნეს
6,600,000 000 მან., რათა მას შესაძლებ-
ლობა მიეცეს მიიღოს სასწრაფო ზომე-
ბი აღნიშნული გზებისა და ხიდების შე-
კეთებისათვის. სახალხო მეურნეობის
უმაღლესი საბჭო შეამდგომლობს ზემო-
აღნიშნულ თანხიდან გაცემული იქნეს
გზების მშენებელი კომიტეტის განკარ-
გულობაში 1 ნახ. მილიონი მან. ი ვთ
სამუშაოთა დასაწყებად, რომელნიც არ
იომენენ დავიანებას.
— კომისიის მოწვევა. სახალხო კო-
მისარიატს საბჭოს თავმჯდომარის მოად-
გილის განკარგულების თანხმად მოწ-
ვედილი იქნა სახელმწიფო დაწესებუ-
ლებათა სფეროების დამთავლიერებელი
კომისია საქართველოს კომუნისტური
პარტიის ცენტრის კომიტეტისა, პრა-
ფსიონალური კავშირის საბჭო, მოშა-
თა და გლეხთა ინსპექციისა, ქალაქ
ცენტრისა, დამსკომისა და კავსიის
კალაქი ამის წარმომადგენელთაგან.
აღნიშნულ კომისიის მიზანს შეადგენს
ბინების შემუდრეობა და მათ სახელ-
მწიფო დაწესებულებათათვის განვი-
ცდება. ამ კომისიის დადგენილებანი შეი-
ძლება განსაზღვრული იქნეს ხალხთა
სახალხო კომისარიატს საბჭოში.
— პარტიის დადგენილებათა. საქარ-
თველოს სახალხო ბანკმა შემოატანა
სახალხო კომისარიატს საბჭოში პარტიის
— დადგენილებათა გ და გადაცემული
საქართველო ოპერაციებისათვის ბანკის შე-
სხედულებისამებრ გადასახადის შემდე-
ბის შესახებ.
— მოსახლეობის მომავალი აღწერის
გატარებისათვის. ქალაქის მოსახლეო-
ბის მომავალი აღწერის წარმადგენით
ჩატარების მიზნით საქართველოს ცენ-
ტრალური სტატისტიკურმა სამმართვე-
ლომ შეამდგომლობა აღიარა სახალხო
კომისარიატს საბჭოს წინაშე, რათა სა-
ხალხო კომისარიატის მიერ მოსახლეო-
ბის აღწერის დღეებში განთავსებული
ბულ იქნეს სამსახურიდან ყველა ის თა-
ნამშრომელი, რომელიც ადგილობრივ
აღმწერელ ბიუროებთან ნებაყოფლობით
შეთანხმებით გამოყენებულ იქნებიან
აღმწერისათვის, გარდა იმ თანამშრო-
მელთა, რომლებსაც სამსახურიდან გან-
თავსებული მათზე დავალებული შე-
შაობის ხასიათის გამო, შეუძლებელია.
სტატისტიკური სამმართველო სახალხო
სახალხო კომისარიატს საბჭოს აგრეთვე
შეუძლება მისცეს ადგილობრივ ბიუ-
როებს, უკეთეს იქნის ვერ შესძლებენ
საქართველოს თანამშრომელთა შეკრებას, გა-
მოიყვიონ სამუშაოდ შრომის სკოლების
მსწავლეებანი და მოსწავლენი ტრენი-
რების უფროს კლასებისა და უმაღლეს-
ი სკოლების. აღნიშნულნი მოსწავლეები
და მსწავლეებანი განთავსდებიან უ-
ნდა იქნენ მეცადინეობისაგან აღწერის
დღეებში.
— ზემო აგვების სადგურისათვის.
ზემო-აგვების გლეხობისათვის სადგურის
მომშენებელი კომისიამ შეამდგომლობა დიდი
სახალხო კომისარიატს საბჭოს წინაშე,
რათა მიეცეს მათ უსასყიდლოდ სადგუ-
რისათვის საჭირო მიწალები საუკუნო
სახალხო კომისარიატისაგან.
— ხიდების გადგენისათვის. შეხატე
საქართველოს ფინანსთა სახალხო კო-

მისარიატმა შეიმუშავა და წარმოადგო
ნა სახალხო კომისარიატს საბჭოს დასა-
მტკიცებლად პროექტი—წესდებისა სა-
დგრო გადასახადის შესახებ, რომელი-
თაც წესდება ორგანიზაციის სადგრო გა-
დასახადი: უბრალო, რომელიც გადახდი-
ლად იქნება განსაკუთრებული როლი
ნომით გადახდებულ, აქტივებსა და ლო-
კუენტებზე მათი ღირებულებიდან და
პროპორციულად, რომელიც გამოი-
ანგარიშდება პროპორციულად აქ-
ტივების ან ლოკუენტების თანხები-
დან.
— განათლების მუშაობა სახლში.
(კალაქის ქ. № 3) ამხ. გვერდის მო-
სხენება ახლანდელი ინტერესები ბოგე-
ნიტური თვალსაზრისით გამოიკრთება
შემათ 18 ნომერების, სადაც 6 სა-
თზე.
— ორშაბათს 20 ნომერების საღამოს
6 საათზე მანუბრა კამათის გაგრძელება
ამხ. შედგინების მოსხენების შესახებ.
— 20 ნომერების განათლების სახ-
ლომ ახსენა წიგნი-საქვე სამკითხე-
ლო.
— შემოწმებულია. ამხ. კამათის სახ-
ლობის სახლის ფონის გასძლიერებ-
ლად შედგინა ქალაქის აღმასკომის სა-
დგროში შემოწმებულია: სახ. სამხედ-
რო და სახლგო კომისარიატის შემათ
თანამშრომლებისაგან 4,377.000 მან.
საღამოსათა მთავ. კომისიების
— დეპუტატების განათლების
ამხ. ლუწარბას. საქართველოს სახ-
ლომ განთავსების კომისარიატმა მიმარ-
თა ამხ. ლუწარბას დეპუტატთა, რათა
მან გამოეხატოს საქართველოში კომუ-
ნიტური იმპლიმენტაციისათვის მთელი
რეგი კონკრეტების დასადგმელად. ბარ-
ჯები სამგზავრო თანხა გაიღოს რუს-
თის განათლ. კომისარიატმა, რაც ჩა-
მოგვლითანაგვ აგნ-ზღ-უკრებით რუ-
თის განათლების კომისარიატს საქარ-
თველო სახელმწიფო ბანკის საშუალო-
ბით.
— სახელმწიფო ობსერვატორია. საქარ-
თველოს სამეცნიერო დაწესებულებათა
მართვლობაში აღნიშნა გამოცხადდა სა-
ქართველოს ობსერვატორიის სამეც-
ნიერო-იზმალური და სამეცნიერო-თვალ-
საზრისის მართი. სახელმწიფო უნივერსი-
ტეტ დან დანიშნულნი არიან კომისიის
პროფ. მელიქიშვილი და დიდუბელიძე.
— მთაწმინდაზე ტყის გაშენება.
სამეცნიერო დაწესებულებათა მთავარ-
მართვლობაში ტყისაღმოს. აღმასკომის
წინაშე დიდი შეამდგომლობა, რათა
მთა მთაწმინდაში ტყისაღმოს დაწყდეს
ტყის გასაშენებლად მოწყვეტ იქნეს სა-
მეცნიერო დაწესებულების თე ვარ მარ-
თველობის წარმადგენლები. მხარედ
გამართა დრო. ხელების სისტორიის
საგნობრაფო მასალებს, რაც დიდ
საქართველოს შედგენს ჩვენ მუშაობებსა
და სამეცნიერო აქტივებისათვის.
— თანავ მხრივ მთავარ მართვლობაში
შეხვეს სახელგონთა აკადემიის რეგისტრ-
რების განხილვა, ფერდის, მელიქიშვი-
გოვს, ს. გორგაძეს, შ. მ. რანაშვილს
და ს. როდნაშვილს.
— საქართველოს სამეცნიერო დაწეს-
ებულებათა მთავარ მართვლობაში მიმარ-
თა ყველა განთავსების განყოფილება,
რომ მართვლობის მის

ქართველები სპარსეთში და მათი წარმოგადგენა-
ლი სეიქოლა ირეხლიანი

მოქალაქე სეიჭოლა იოსელიანს
დღივ ხანია ჰქონია განზრახვა სა-
ქართველოში ჩამოსულიყო, მაგრამ
აქეთ წამოსვლა ენებებოდა გამო-
უცდელიობით. მხოლოდ ზაფხულში
ეს გატაწყვეტილება სისრულეში
ფერ იქნა მოყვანილი იმისათვის, რომ
ისლამიანიდან იძულებული შეიქნა
კვლავ ფერეიდანში დაბრუნებული-
ყო, ვინაიდან იქიდან მოსულ ცნო-
ბების თანახმად, ფერეიდანელ ქარ-
თველთა სოფლებს კვლავ თავს და-
საზოღენ ზახტარობით, რომელთადაც
ბრძოლის დროს ორივე მხრით ყო-
ფილიან დაჭრილ-დახოცილები. იმის
შემდეგ, როდესაც ფერეიდანს ეს
ტუშთა ისლამიანიდან მოქ. კ. მანჯგა-
ლაძე, უკანასკნელის მითითებით
იქეთა სოფლების წარმომადგენლებს
შეუდგენიათ სათანადო ჩადოლდი
თავის გაჭირვებულ მდგომარეობას
დასაინჟინავდ და სეიჭოლა იოსე-
ლიანის ხელით გამოუგზავნიათ სა-
ქართველოს მთავრობასთან.
სამასეთში მყოფ ქართველებზე
და მათ გაჭირვებულ ცხოვრების
მდგომარეობაზე მუდამ საჭიროდ მი-
გვაჩნია წერა და იმისათვის მოვი-
ყვანთ ერთ ამონაწერს იმ კერძო
წერილიდან, რომელშიც ერთი ჩვე-
ნი თანამემამულე მოკლეთ და სხარ-
ტად აავიწერს მათ დღევანდელ
მდგომარეობას:

ესეიროლა იოსელიანი სისხლით
და ენით ჩვენი თანამემამულეა—
ქართული, ბედის განგებით სამშო-
ბლოს მოწყვეტილი. შაჰაბაზის დროს
მისი და მის თანამომეგობის წინაპრე-
ბი, როგორც სამხედრო ტყვეები
გადასახლებულნი იყვნენ ისლამანის
მიდამოებში და გამაჰმადიანებული,
მეგრამ შეინარჩუნეს—უფრო შესა-
ინისავე ქართული ენა და ჩვენი
სამშობლოს მრავალი ზნე-ჩვეულება.
სამინელ შევიწროებას მონკლინი
როგორც მთავრობის გზიყვანი-
ლად, აგრეთვე მეშობელ ბახტარე-
ბიდან შაჰაბაზის კანონით ისენი
განთავისუფლებულნი იყვნენ გადა-
სახლდნენ და სამხედრო ბეგარე-
ბიდან, მეგრამ ელლა კი იხდიან არა-
ჩვეულებრივ გადასახადებს და ვალ-
დებულნი არიან მიაწოდონ სპარსე-
რის ლაშქარში ვაჟაკთა განსაზ-
ღვრული რიცხვი და მასთანვე თუი-
თულ გაწვეულთაგანს მისცენ ჩასა-
ძმელად ასი თუმანი. ჯარში გაწვე-
ული მხალგაზრდობა მსახურობს თა-
ვის მიდამოების გარეშე მაშინ, რო-
დესაც მათი სოფლები, საქონელი
და სხვა ხშირად ნადგურდება ბახ-
ტარების მიერ, მთავრობა კი ამაზე
მთელი სუსტად მოქმედებს. სასწა-
ლებლებიდან არა აქვთ. წერა-კითხვის
მცოდნენი თითქმის არ არიან. მე-

ქლოსში წარმოადგენელი არა ჰყავთ. მათ შორის მოხელეები სულ სპარსელებია და დიდხალ ქრთამს იღებენ მათგან. სრული უფუფლებობა შეეფოს. მათი მდგომარეობა დანაგრეულია. ისინი შეადგენენ 12 სოფლის მოსახლეობას, სულ 32 ათას კაცად. ეს მხოლოდ ისეთაჲნის მიწაჲებში, მათ გარდა—რამდენადაც ვიცნობ—ქართველები მოსახლეობენ ზენდერგიაზთან (2—3 სოფე-

საქართველოსადმი სიყვარული,
ქართველ ხალხისადმი გულწრფელი
ტრფობა, მათი სავსებით დარჩენი-
ლი წმინდა ქართული სულისკვე-
თება, ის შერჩენილი ზნე-ჩვეულება-
და ნამდვილი ქართული ადამები,
რომელიც მათ დღემდის შერჩენიათ
და დღესაც ყოფილივე ეს პახლო-
ვრეს მათ ჩვენთან—სწორედ ეს გვი-
ბარნახებს და გვეუბნება, რომ მი-
ვიხედოთ იქით, შორეულ სპარსეთ-
ში, სადაც სამას ხუთი წლის გან-
მავლობაში, მიუხედავად საქართვე-
ლოს სიშორისა, მიუხედავად ჩვენი
მათთან უკავშირობისა, არ გათქვე-
ფილან იმ ზღვა უცხო მეზობელთა
შორის, რომელნიც მრავლად აკრა-
ვან ირგვლივ და მათ აღიგმასაც ე-
ლამობენ.

დახა უნდა მივხედოთ იქ ჩვენს
თანამომეტ, იმ საქართველოს, იმ
სდილოს, რომელიც დასახლებულია
ქართველებით და რომელსაც დღე-
საც ჭერებიდან შიშო მყოფ ჩვენი ძმები
საქართველოს ეძახიან. "ჩონი სა-
ქართველო, ჩონ საქართველო" -
ამბობს ზშირად ბასის დროს მო-
ქალაქე სეფილო, როდესაც ჭერე-
დანის ქართველებზე ლაპარაკობს.

დროა მივხედოთ მართლაც იმ
ჩვენ საქართველოს, სადაც ჩვენ
თანამოაზრენი აღტაცებით ისმენენ
ამბებს სამოთხის ქვეყანაზე, რომე-
ლიც მათ საქართველოს ჰგავს და
რითივე გნით ლაპარაკობს. სწო-
რედ დღეს გვჭირია ჩვენ ლაღო-
ბინიაშვილისთანაზ ხალხი, რომელიც
სხანათლეს და სიცოცხლეს შევიდნენ
ჭერეიდანში, რომელიც წელში გა-
ასწორებს ჭერეიდანელ ქართველებს.

ლადა აღნიაშვილს დიდი მოწონებით იგონებს მოკ. სეიჭოლა. „ოპო, ლადა აღნიაშვილი, დიდხანსწავლი კაცი ყოფილა, ჩონჩხი რომ ყოფილა, ყალბადი აუწერია ჩონი ცხოვრება; ჩონს საქართველოში ძალიან იგონებენ ლადას, უყვარათ მისი სახელი“. ასეთივე კარგა იხსენიებს მოკ. სეიჭოლა მოკ. იოსებ ქეიშვილს, რომელიც 1919 წელს ყოფილა ჭირადანში და შეუსწავლია თბაურ ქართველთა ცხოვრება, რომელთა შესახებ მრავალი მასალა აქვს შეკრეფილი, რომელიც კარგად გამოუქვეყნებელია. ამის შესახებ 1920 წელსი მოკ. გ. ლეონიძეს ჰქონდა კიდევაც მოთავსებული გაზეთ „ქალღმ.“-ში წერილი, რომელიც შეეხებოდა სპარსეთის ქართველებს და ი. ქეიშვილის შრომას. აუცილებელია ამ შრომის გამოქვეყნება, მით უმეტეს რომ ის არამარტო სპარსეთის ქართველების აღწერით განისაზღვრება, არამედ ეხება მთელ სამხრეთ სპარსეთსაც. მიუთითებთ ამხე ჩვენს სახელმწიფო გამომცემლობას. ეს სხვათა შორის.

ქართველთა ეკსპედიცია, რომელის შედეგებს და მათ გაგზავნილ მანუალებს დღესვე საჭიროა შეუდგეთ მით უმეტეს, რომ მსურველებმა უკვე არიან, უნდა გაემგზავროს სპარსეთისკენ სათანადო დავალებით აღჭურვილნი და მასთანვე წიგნებით, სამოსწავლო ნივთებით და წოდებით ატვირთულნი დამეღებულნი იქით, რომ ასეთი განზრახვა და შრომა არ ჩივილის უნაყოფოდ.

მაშე კიდევ საღამო ჩვენს მეგობარს და ძმას სერგოლო იოსელიანს და საღამო მის სახით მთელ ქართველობას, რომელნიც სპარსეთში იმყოფებიან ჭერედიანის და სხვა მიდამოებში.

ხოხო ახლანიშვილი.

ქალაქ ტფილისის აღმასკომი

სახელმწიფო დანახავებთან და პარტიის პირთა
რომელთაც უკავიათ რეგისტრაციაში გაუტარებელი საფატრო-სამრეწველო ბა-
სიათის შენობები (დაბაჟი, საწყობი, საბაღო, ფარდული და სხვა), რომ ისინი
ვაჭრებულნი ჰყიდიან ა. შ. 1-ლ დეკემბრამდე გამოცხადდენ აღმასკომის შენობა-
ში, (თბილისი № 23—სადარბაზო სერკია) და გაატარონ რეგისტრაციაში მათ ში-
ნა დაკავებული შემო მოხსენებულ საფატრო-სამრეწველო შენობები; წინააღ-
დეგ შემთხვევაში დამნაშავენი იქნებიან დასჯილინი აღმინისტრაციული წესით
№ 50 საკლდეშულო დადგენილების დარღვევითათვის, შენობები კი ჩამოტე-
რებიან სხვა პარტი გადსაცემით.

ქალაქის აღმასკომის თავმჯდომარე დ. დუმბაძე.
საფინ. განყოფილ. გამგის მოადგილე მ. ბახილაძე.
გალახანაძეთა ბიუროს გამგის მოადგილე გ. პაპიძე.

ტფილისის აღმასკომის გადასახდთა
ბ ი უ რ ე

ამით აცხადებს, რომ 18 ნოემბერს ა/შ. დღისით 12 საათზე აღმასკომის შენობაში დანიშნულია **საჯარო მხარობა** სასტუმრო „ნიკოლოზის ნომრები“, ნეკრასოვის ქ. № 3.

კონდიციის გაგება შეიძლება გადასხადთა ბიუროს კანცელარიაში.
ოთახი № 50 ყოველ დღეს 9 საათიდან 2 საათამდე. 150 2—1

[illegible]

სსრკშია ყველაზე გრძელად რამდენიმის
თავმჯდომარეობით, რომელმაც გააწყო
მრავალთა ღმსწრეთა თათბირის მიზანი,
რომელმაც უნდა გამოარჩეოდა ყველა
ფიქლი მიწებიდან ქართლში თანდათან
შეფარებისა და ქვეყნის, რომელმაც
შეუძლია მისი დამოუკიდებლობა.

მ ქართველი. ჰრკვევის მიწებებს ქრ-
თული თეატრის წევრებებისა, ერთი
მ ზეზი იყო ის, რომ დასდა ბრეჟ-
ნესა ჰრკვენდა მოწოდებისა სე-
ნონისათვის. ჯერ ჟნდა შემოწადდეს რე-
პერატორად, ჟნდა მოწვევულ იქნეს რეჟი-
სტორად და შემდეგ—დასი. წელს რწხდა
სულ სხვანაირად. ჯერ — დიდი და ბრეჟ-
ნისა იქნდა მოწვევული — მერე შეჟღერდა
რეპერატორის რწმენაში. დასის მო-
წვევის დასის ანგარიში ჟნდა გავწიოს
რეჟისორისა. ჩვენში სხვანაირად მ-ხდა.

გენის დროს. დამი მოწვევული იყო ენ-
კნათვის პირველ რიგებში, პირველ
რეპრეზენტაციას იყო 21 სექტემბერს. სხვ ნი
რეპრეზენტაციას 15 ოქტომბერს. ასეთ
მოკლე დროში ცხადია ჩვენ ვერ მივს-
წვებდით. მომზადებას. მე ვერ ვაძე-
ვდები დღეს გეყავს თუ არა. ხან გვალ-
ბდნენ მსახიობებს, ხან ახალ პირებს რი-
ცადენდნენ და ასე ხდებოდა დღესაც. მე კა-
ტორიკული და გენაცხადი, რომ შეე-
ძლებოდა 15 ოქტომბერს გაცხადებოდა სე-
ზონი, მაგრამ დანტური ვერ მივიღეთ,
თუ გინახავთ, რომ სუბსიდიის ჯიზნე-
სილი გინახავთ, ჯნდა გცხადებოდა. ჩვენ
გაცხადებოდა, მაგრამ ხომალთი თუ რა

გორი მიღისა დგო, სუბონის გახსნამდე
გდებოდა სტენის ტემონტი. გვახდებოდა
ისეთი ღოთახში მუშაობა, სადაც ყოველად
შეუძლებელი იყო ზარზე ნაუასნების შე-
ტება პიესაში. ზღრეთვე დაიხდა ისეთი
მდგომარეობა, რომ მსახიობის შეფტლი
დგუქა, რომ მის შეფტლია დასტოვდა
დადგოდა და შედგეს სხვაგან. რეჟის-
ორს (რადგან არ გიჟიბოთხდენ, დაის-
დიწეტობაში არ იქის აქვს მის ჟუღლებ-
თაშიმე განტყულების გატყუმის თუ ზარ-
ამ რიგად დღესაც არ ბარს გარკვეული
ფუნქციები. რის შემთხვევები, რომელ-
საც განცდივარებაში მოყვარობა ჩვენ
უნდა დადგუთლი ყოველიყო „ვარამი“,
მცირად მაგიე დროის ოპერაში გომოცხა-
ლად „ბებნალაში და გოთრი“, რომელიც
იმავვე კოსტუმების მოითხოვს. მანისა
„ვარამი“ და ისეთი პიესა დუდგით ძა-
ლაუნებურთ, რომ ჯვარზე გავცვი“.

...ის წმინთეფერი, რომ უნდა, სრულად მოუღონდნელად გვატლიან ხელიდან საჭირო არტისტებს.

რა პირობებში გვიმდებია დღეს მუ-
 ლაობა? დღეს ჩვენ არ გვყავს მუშა-
 ეროვნული მუშეობა. არ იციან კულანების
 და სკოლის ტიპიკა და აგვიანებენ პიე-
 რის მსგავსობას.
 აგრეთვე დღესაც არც ერთი თანამ-
 უბნობის პარტი, არ იცის რა ფუნქცი-
 კულანების რა. ვიცოც ერთი, რომ რეფ-
 რის წყევლია რაოდენის განაწილებ-
 ება არაფერი.

[illegible]

საქმე თუ ვარაღი იქნება დაყენებული
დროშა დაამყარაფილებს საზოგადოების
გარეგნულ მსახიობს თუ აქვს ნაკლი, მა
შენს ერთი დაღმართი მხარეც, ეს არის
ისი ჭეშმარიტება. ამას ვერაფერ
გარეთიდან მას და იგი ღირსია მიეცეს
მეტი ყურადღება. უფრო უკეთესია თ
და დავინტერესო სულ, ვიდრე ხელი შე
წყობოთ თეატრის დაშლისა და დაქონ
ის სხვა მოხდენა, თუ კვლავ გაგრძელ
და ის, რაც ღელს არის თეატრი.

რეჟისურას აქალია შეგვეჩვიება, უნდა იყოს კალენდრი და მას უნდა მქონდეს რამიმე უფლებები.

რეჟისორებმა გვეჩვენეს, მხოლოდ გინდა მთელი დაღმის შესაძლებლობა.

ერთი რამ აზრის ატარებდა რომელია დაუფლებს გარდაცვლის მსახიობის მუშაობის უნარს, ეს აზრის მისი მეტროპოლიტან დაგდომარებობა. ის მზად აზრის იმეზმეობა თუ კი მას მოითხოვს ერთგულს უფლებებს ანტირეჟისები, მაგრამ როცა გედავს, რომ სხვაგან მდებარეობს გაცემული მასზედ, ის ამას ვერ იტანს.

ტოინი, რომ, იგი ნალები დიდი უფლებას წარმოადგენს და აღარაღიშნება.

მდიდარ ეთნის გამოსწორება (დღ)
 ნელია. დასს ჟნდა კონდეს მომად
 ჟლი რეპერტუარი. დღეს ამისა
 ჟლო აღარ აბის, მაგრამ ერთ-
 ამბედი ომა ჟნდა გამოგიჩინოთ. ჩე
 შინადაღება აბის ასეთი: ჩემა აბის
 ჟრთი კვირა ჟნდა მოგებართ გეგმ
 ნის, რეპერტუარის მუშაობას, შემდეგ ქა
 ჟული წარმოე. ჟნდა შეწყდეს სრული
 დესტოგობი ერთი თვით და შეუდგე
 ნერჩულ ბიესნის დამსაღებას. ამ ნ
 ამგავლობაში ჩვენ შეგვიძლია დამს
 ღება პავსების. თუ ამას გერ ვაშ
 მის-ნ ცვაისყვედრეთ, რად შეგე
 დღეს მსახიობის შემცირებას, ეს კ
 ლად შეუძლებელია. დასი ჟნდა
 რე იმ სხობ, როგორც აბის, გავ
 ორად და ისე შეუდგეთ ერთი თ
 დამსაღებაში მსაღებას, წარგანდ
 ბაზონის მდიდარ. თა ჟნდა მიგრ
 მხედველობაში და შემდეგში ჟვე
 ბერგლიდან უნდა შეუდგეთ მომავ
 სობონის მსაღებას.
 (დასასრული იქნება)

თათბირო თეატრის შენახვა

ნომბრის 13, საღამოს 7 საათზე გა-
ნათლების კომისიის ჯანდნეში შესდგა
მთავარ სახელოვნო კომიტეტის ხელთა-
რთმელზედაც გარიჩა საკითხი ქართულ
სახელმწიფო თეატრის მდგომარეობის
შესახებ. პარეჯლი ხელამი მიხდა შამბოს,
11 ნოემბრის.

სხდომას დაესწრნენ კომიტეტის წევ-
რები: თავმჯდომარე გრ. ბოზაქიძე, მ.
ბაღაჩიშვილი, დ. შენგელაძე, ს. აბაშ-
ელი და კ. მაყაშვილი, ქართულ ხელ-

გენთა მთავარი კომიტეტის წარმომადგენლები: ტ. ტაბიძე, ბლოკინა ა. გ. შირის წარმომადგენელი—კლასიკ ძეგლთა მუზეუმის კუთხის წარმომადგენლები—
—ა. იმედაშვილი, ვ. ჯიქია და გიორგი ლიანა, რეგისტრირები: მ. ქორელი, ა. ფადგა და ახმეტელი, სხვადასხვა თეატრების მმართველი: ა. შუშუბაგა და პოლიტიკური კომისარ—მ. მელაშვილი, გენდერული განყოფილება—
წარმომადგენელი—პ. ალექსიშვილი, „ბატარიონის“ წარმომადგენელი—

მთავრობის მოქმედებანი და განმარტებანი
დადგენილება № 21.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა
ცენტრალური აღმასრულებელი კო-
მიტეტის პრეზიდიუმისა.
შორაპნის მაზრის აღმინისტრა-
ციული ცენტრის ქალაქ ზესტაფო-
ნიდან ქალაქ ქიათურაში გადატანის
შესახებ.

რადგანაც ქალაქი ზესტაფონი
ზორაბნის მაზრის ცენტრად აღი-
რებული იყო მხოლოდ იდმინისტრ-
ტიული მოსაზრებით, ნამდვილა-
ც ამ მაზრის როგორც გეოგრა-
ფიულ ისე, მით უფრო, ეკონომიკ-
და სოფოქველო-საქარმოო ცენტრ

